

Verschaf ons recht

Dan klinkt: 'n oaln roop

Openingslied: Aangezicht van gloed dat de wolken scheurt.

Woord van welkom

Welkom op de tweede zondag van de advent 2023. De tweede kaars mag branden. We hebben de ons zo vertrouwde midwinterhoorn weer horen klinken. Het attendeert ons op het licht dat in aantocht is. Ieder jaar opnieuw betekenen deze klanken de komst van het kerstkindje. Hebben we dit niet gewoon nodig om te ervaren dat we niet blijvend in duisternis zitten. De geboorte die komende is geeft ons ieder jaar opnieuw de belofte van waar we in het diepst van ons hart op willen vertrouwen. Dat liefde overwint, dat recht sterker is dan onrecht, en dat vrede oorlog te niet doet. Ik geloof dat we dit in deze tijden goed kunnen gebruiken. Vandaag 10 december, op de dag van de rechten van de mens is er weer een dwarsligger, en nog wel de gelijkenis van een rechter en een weduwe. Verschaf mij recht... doe mij recht een noodkreet die ieder zoals we hier zitten wel kennen. Geen eenvoudig opdracht. Hoe zitten we zelf in de stoel van de rechter, hoe beoordelen, oordelen we om met Gods wetten van Barmhartig zijn en gerechtigheid doen... Hoe maken we recht dat krom is? Horen wij de uitnodiging die de Eeuwige in het kind, dat opnieuw geboren wordt, bij ons neer legt, opdat wij mogen blijven geloven in de haalbaarheid van de nieuwe wereld waar vrede en gerechtigheid heersen.

Bidden wij Eeuwige, zie ons hier bijeen
waar wij in uw naam geloof delen, hoop koesteren, liefde geven.
Elkaars zwakte dragen en elkaar levenskracht schenken.
Verbonden met elkaar in gebed op deze dag, uw dag
Verbijsterd ook om het onrecht in deze wereld,
Dat zo vaak op de voorgrond treedt.
Onthand omdat de aarde beeft en schuift
En wij niet meer weten wat te doen.
Schep ruimte in ons voor uw komst,
Kom op ons toe, licht in duisternis
Maak ons kwetsbaar, wek ons verlangen
Buig u over ons doe ons opstaan
Dat wij uw weg gaan elkaar goed doen en vergeven
Ontferm u over ons.

Lied: Hoor mij

Eerste lezing:

Zacharia: 7; 9-10

Dit zegt de Heer van de hemelse machten: Spreek eerlijk recht, wees goed en zorgzaam voor elkaar;

Onderdruk geen weduwen en wezen en ook geen vreemdelingen en armen. En wees er niet op uit om een ander kwaad te doen.

gitaarspel

Lucas 18, 1-8

Hij vertelde hun een gelijkenis over de noodzaak om altijd te bidden en niet op te geven:

Er was eens een rechter in een stad die voor God geen ontzag had en zich van de mensen niets aantrok.

Er woonde ook een weduwe in die stad, die steeds weer naar hem toe ging met het verzoek: "Doe mij recht in het geschil met mijn tegenstander."

Maar lange tijd wilde hij dat niet doen. Ten slotte zei hij bij zichzelf: Ook al heb ik voor God geen ontzag en trek ik me van de mensen niets aan,

toch zal ik die weduwe recht verschaffen omdat ze me last bezorgt. Anders blijft ze eindeloos bij me komen en vliegt ze me nog aan.

Toen zei de Heer: 'Luister naar wat deze rechter zegt, al minacht hij ook het recht.

Zal God dan niet zeker recht verschaffen aan zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot hem roepen? Hij hoort hen immers geduldig aan.

Ik zeg jullie dat Hij hun spoedig recht zal verschaffen. Maar als de Mensenzoon komt, zal Hij dan geloof vinden op aarde?

Een monoloog

De weduwe:

Ik heb die uitspraak van de rechter écht nodig.

We hadden afgesproken dat ik, na het overlijden van mijn lieve Joshua, met de kinderen in ons huis zou blijven wonen.

Joshua heeft dat ook nog opgeschreven. Samen met onze landeigenaar. Ze hebben het samen op papier gezet, voor hem én voor ons. Ik heb het met mijn eigen ogen gezien en heb het afschrift natuurlijk goed bewaard. Ik zou gewoon huur betalen en dan mocht ik blijven wonen.

En nu probeert de landeigenaar alles terug te draaien.

Hij wil dat ik ons huis verlaat.

Hij zegt dat de tekst die we hebben opgeschreven niet meer geldig is.

En dat klopt niet!

Maar ik kom er met hem niet uit.

Ik heb een officiële uitspraak van de rechter nodig.

Anders sta ik met de kinderen op straat.

En de rechter lijkt geen haast te hebben met mijn zaak.

Ik heb hem nu al vier keer gevraagd.

Hij heeft waarschijnlijk belangrijkere cliënten.
Met grotere zaken.
Misschien verdient hij daar meer aan.
Misschien vindt hij mij wel een zeur.
Maar dat doet er eigenlijk helemaal niet toe.
Ik wil graag dat onze landeigenaar zich houdt aan de afspraak die hij met mijn Joshua gemaakt heeft.
Ik wil graag dat onze kinderen kunnen opgroeien in het huis waar ze geboren zijn.
Ik ga nóg een keer naar de rechter. Ik zal hem net zo lang vragen tot hij luistert. Ik geloof vast dat het op een keer gaat lukken!

De rechter:
Ze was er weer vandaag die weduwe van Joshua.
Die vrouw blijft maar aandringen op een uitspraak.
Ik heb eigenlijk wel wat beters te doen.
Er loopt nog een grote zaak over de verkoop van een kudde kamelen die niet goed is verlopen.
Daar kan ik beslist goed aan verdienen, want die handelaar heeft geld zat en die wil wel betalen om zijn gelijk te krijgen.
Die weduwe is een vrouw met weinig geld.
Ze wil in haar huisje blijven wonen met de kinderen nu haar man dood is.
Dat kan me eigenlijk niet veel schelen.
Ik heb geen zin om mij in al die triestigheid van andere mensen te verdiepen.
Er schijnt een contract te zijn opgesteld, maar de landeigenaar houdt zich daar nu niet aan.
Moet ik mij daar druk om maken?
Ik snap niet dat ze dat niet samen kunnen uitzoeken.
Maar zij zegt dat dat niet lukt.
Dat ze een officiële uitspraak van mij nodig heeft.
En, je kunt zeggen wat je wilt, maar ze is wel een volhouder!
Ik ben bang dat ik nooit van haar afkom als ik niks doe. Straks vliegt ze me nog aan.
Ik ga dan toch maar rechtspreken.
Dan ben ik in ieder geval van haar gezeur af.

Gitaarspel

Overweging Doe ons recht...

In de gelijkenis van een onverschillige rechter en een krachtige weduwe houdt Jezus zijn leerlingen een beeld voor dat feitelijk niet past bij de dagelijkse gang van zaken in zijn tijd. De rechter zou iemand moeten zijn die godvrezend is en in alle eerlijkheid geënt op Gods geboden onafhankelijk recht zou moeten spreken. De weduwe zou een zwakke, een afhankelijke vrouw zijn.

Het tegendeel wordt opgeroepen. De rechter onverschillig, uit op eigen belang spreekt recht om van het gezeur af te zijn. De weduwe weet wat ze wil, laat zich niet de kaas van het brood

eten en is vasthoudend. Dat wat normaal lijkt wordt omgekeerd. Zij, de vrouw die zwak zou moeten zijn wordt de sterke en dat wat rechtschapen is, valt van het voetstuk.

Voordat we voor eigen rechter gaan spelen en ons oordeel klaar hebben is het misschien goed om eerst naar onszelf te kijken als het om recht en rechtvaardigheid gaat.

Rechtschapen zijn is niet altijd eenvoudig. Hoe onkreukbaar, eerlijk of integer en oprecht zijn we in onze omgang met elkaar. Vaak gaat dit goed hebben we het beste voor met de ander maar toch stelden we vast in de voorbereiding... In het dagelijks leven zien we het gesjoemel in het klein als eigenbelangen in het spel zijn. .

Als het om status en ambitie gaat zien we ellebogenwerk.. het huis niet gunnen aan een statushouder omdat je vindt er als 'nederlander' tussen aanhalingstekens, er meer recht op te hebben. Het is zinvol om ook de schaduwkanten van ons eigen rechtschapenheid te onderzoeken omdat we zo ook complexiteit kunnen ervaren als het gaat om recht doen aan de ander en rechtvaardig te zijn.

Recht spreken en recht hebben op heeft te maken met wetten die algemeen welzijn dienen te beschermen; Grondwet en grondrechten ten behoeve van goed samenleven toetsstenen die zonder aanzien des persoons gewogen worden om iemand te laten toekomen waarop hij of zij recht meent te hebben. in alle opzichten. De weegschaal van Vrouwe Justitia verwerkt in het bloemstuk staat symbool voor het zorgvuldig afwegen van argumenten en bewijzen.

We weten dat de praktijk van rechtvaardigheid betrachten weerbarstig is.

Dit heeft te maken met hoe de wetten die mensen volgens het principe van medemenselijkheid zouden moeten beschermen geïnterpreteerd en uitgevoerd worden.

Het is namelijk niet alleen de rechter die recht spreken.

Tijdens het toepassen en het uitvoeren van wetten zitten veel mensen al snel op de stoel van de rechter... En dan gaat er nog al eens wat mis hebben we de laatste jaren gemerkt, meer dan ons lief is.

Als vastgelegde procedures geen instrumenten meer blijken te zijn om op een juiste wijze de rechten van kwetsbare mensen te ondersteunen. Als het uitvoeren van regeltjes belangrijker is dan de persoon. Dan wordt iemand tot niemand gemaakt. Als quota gehaald moeten worden bij het terughalen van belasting, als zo goedkoop mogelijk aanbesteden kwaliteit ondermijnd.

Handelingen die volgens de letter van de wet juist zijn maar waarbij de geest van de wet van rechtvaardigheid en medemenselijkheid totaal uit het zicht wordt verloren. Er slachtoffers vallen.

In het wereldgebeuren is het al niet anders: mensenrecht grondrechten en het recht van de hele schepping staan ook voortdurend onder druk. Waar dictators hun macht uitoefenen met eigen wetmatigheden, waar economisch gewin de randen van de wet opzoekt, waar de gruwelijkheid van terrorisme de ogen laat sluiten voor compassie en dialoog.

En ja iedere partij denk het recht en gerechtigheid aan zijn zijde te hebben, of denkt vanuit het recht van de sterkste.

Zorgvuldigheid betrachten en zonder aanzien des persoons handelen wordt ingewikkeld als we de mens niet meer zien als persoon, als we ons niet meer laten raken door tranen, de aarde niet meer zien als levensader...

Dit alles omvat zo ongeveer de personificatie van de rechter in de gelijkenis. Dit alles zou ons moedeloos kunnen maken of nog erger onverschillig omdat het soms wel vechten tegen de bierkaai lijkt.

Maar dan hebben we de weduwe nog in de gelijkenis. In tegenstelling tot haar situatie... een arme, kwetsbare vrouw roept ze een beeld van kracht op.

Zij botst met een onrechtvaardige orde maar ze laat zich er niet door van de wijs brengen ze voelt aan dat ze het recht aan haar kant heeft en ze eist een rechtvaardige behandeling van haar vraag. Zij houdt vol. Zij laat ondanks een onwillige rechter toch het recht zegevieren.

Gods orde, deze genade valt haar toe. Haar standvastigheid brengt gerechtigheid. Ze is geen schreeuwer maar een het stugge volhouder.

Zij personifieert door haar inzet dat het schier onmogelijke mogelijk is als de wet van medemenselijk en liefde die van Gods orde het laatste woord krijgt. Ook wij mogen hierop vertrouwen en hopen dat dit ook ons toevalt in onze betrokkenheid bij rechtvaardig leven. Maar de gelijkenis laat ook zien dat het vraagt om doorzettingsvermogen en een lange adem. De wereld borrelt en gist las ik in de krant van gisteren. En wij zoeken naar wat ons grond onder onze voeten geeft als wij ons leven willen vormgeven binnen de wetten van de Eeuwige. Wat zijn onze toetsstenen? Liefde is ook een containerbegrip. In de eerste lezing hebben we ze gehoord bij de profeet Zacharias.: wees goed en zorgzaam voor elkaar, onderdruk geen mens vooral niet de armen, de weduwen de vreemdelingen en wees er niet op uit een ander kwaad te doen.. het lijkt niet zo moeilijk toch..

De realiteit is lastig, soms lijkt je alleen te staan of voel je je een gekke henkie, een Don Quichotte tegen windmolens.... Maar jij en ik staan er niet alleen voor. Het is Jezus zelf die deze gelijkenis vertelt aan zijn leerlingen, dus ook aan ons, dat we mogen blijven vertrouwen op de belofte van zijn vader, de Eeuwige, bron van leven. Ook wij zijn onderdeel van zijn verbond met zijn schepping net als de weduwe. En de Eeuwige biedt ons ook zijn aanwezigheid aan en daar mogen we gebruik van maken om ons fundament te verstevigen. Jezus wijst erop dat door te blijven bidden, we in woord en daad voeling blijven houden met zijn wetten van liefde vrede en gerechtigheid. Door te blijven bidden en te handelen bv door aan te sluiten bij bewegingen als amnesty... mensen te ondersteunen die bruggenbouwer zijn of voorspreker van onrecht. Of gewoon op een verjaardagsfeestje in alle vreedzaamheid een ander geluid te laten klinken over die 'vreemden' zo houden wij onszelf scherp Juist in deze tijd van de advent in tijd van verwachting van de komst van zijn menskind geeft God ons de hoop en het vertrouwen dat zijn wet van de liefde het laatste woord heeft, als ook wij stand houden. Ik, misschien u ook, heb het ook nodig als steuntje in de rug, om ieder jaar opnieuw uit te kijken naar de komst van dit licht in de wereld, te bidden en ook te vieren. Zodat we gesterkt kunnen volhouden en onze rug rechten voor een rechtvaardige en vreedzame wereld.

Lied: van god is de aarde

Bidden we samen

Bron van gerechtigheid,
In de chaos die deze wereld is,
zoeken we naar recht, naar het goede.
Een diep verlangen voedt ons
om recht te doen aan de ander,
de ander werkelijk te zien
als mens, geschapen, leven ingeblazen,
begeesterd door Uzelf.
En tegelijk weten we, voelen we,
hoe we daarin vaak tekortschieten.
We verlangen het goede te doen,
maar lopen onszelf en elkaar zo vaak in de weg.
Leer ons eerlijk te kijken naar onszelf.
Leer ons eerlijk te kijken naar onze wereld
Kijken met de ogen van rechtvaardigheid.
Eerlijk, confronterend maar ook genadig en liefdevol
Onrecht niet te verzwijgen maar te benoemen.
Fouten niet te ontlopen maar te omarmen.
Samen te leren,
te groeien in gerechtigheid.

Naar: Annemieke Bosman.

Collecte:

Gezongen voorbeden: met tussendoor de voorbeden op de briefjes...

Onze Vader

Vredeswens:

Rechtvaardigheid en vrede houden elkaar vast. Laten wij dit doorgeven aan elkaar, dat we
dit verkondigen in de wereld in het besef dat we voor elkaar liefde, vrede en vreugde zijn.
Leg uw hand op de schouder van uw buur en zingen we in deze verbondenheid :
over de aarde strome gerechtigheid,
over de volken strome gerechtigheid en kome trouw
over dit huis strome gerechtigheid en kome vrede

Slotgebed en zegen

Goede God, bidden we

Dat we in verwachting van het kind in de kribbe, ons laten sterken
door uw belofte van bevrijding.

Uw zoon, het licht dat de wereld verwarmt.
Laat die hoop groeien in ons hart zodat we
de nieuwe morgen glans kunnen geven,
Schenk ons genade dat we onbevangen in dit licht
onze vrijheid gebruiken om gerechtigheid te handhaven
onder mensen en volken.

Zegen ons, om steeds voorbij te kunnen leven
aan de duisternis die ons raakt
beziel ons met uw geestkracht
om het leven te vieren in geloof, hoop en liefde
uw voorspreker en bruggenbouwer te zijn van barmhartigheid en gerechtigheid
zegen ons om deze weg te mogen gaan. Amen

Lied Scheur toch de wolken.